

Izbor vrsta, sadnja i njega drveća

Viktorija Alagić, dipl.ing.

Poljoprivredna i
veterinarska škola Osijek

19. 10. 2019.

04. 11. 2019.

Kako smo mi počeli?... 2004. godine
dobili smo 9 ha ledine.

Danas, 2019., imamo 9 ha nasada, tisuće posađenih voćki, ukrasnog drveća i grmlja.

ŠTO SADITI?????

AUTOHTONO? - ALOHTONO? - INVAZIVNO?

- Što su autohtone biljke?
- ✓ **Biljke koje prirodno rastu na nekom području.**
- Zašto se biljke prenose na nova područja?
- ✓ **Gospodarski značaj, ukrasna biljka ili slučajno.**
- Kako se nazivaju takve biljke?
- ✓ **Alohtone biljke.**
- Zašto su neke alohtone biljke i **invazivne biljke**?
- ✓ **Zbog svojih osobina ugrožavaju bioraznolikost ili zdravlje ljudi ili su štetne za gospodarstvo zbog svojeg agresivnog rasta.**

NE!!! PAJASEN (SMRDLJIVAC, KISELO DRVO)

Zašto ga je potrebno iskrčiti prije nego počne cvjetati?

- Listovi i korijenje ispuštaju toksine koji sprječavaju rast ostalih biljaka.
- Brzo raste u visinu te onemogućava rast drugih biljaka kojima oduzima svjetlost i hranjive tvari.
- Sjemenke i kora su otrovni.
- Drvni sok može nadražiti kožu.
- Pelud je jako štetan za alergičare.

NE!!! Američki javor (*Acer negundo* L.)

- Invazivna vrsta
- Razmnožava se sjemenom i izdancima.
- Ugrožava vrste u okruženju.
- Medonosna je ali pelud može izazvati alergije.

**U mnogim krajevima je
sađen kao zaštita od erozije
i kao medonosna biljka.
LOŠ POTEZ!**

NE!!! BAGREM

- Širenjem bagrema medari ostaju bez kvalitetnijeg i zdravijeg meda livadne kadulje.
- Livadna kadulja cvate u isto vrijeme kada i bagrem, a pčelama je lakše uzeti pelud s bagremovog cvijeta nego s kaduljinog.
- Livadna kadulja je, na taj način, ostala bez bitnog opašivača, a njezino smanjenje jako utječe na livadne ekosustave.

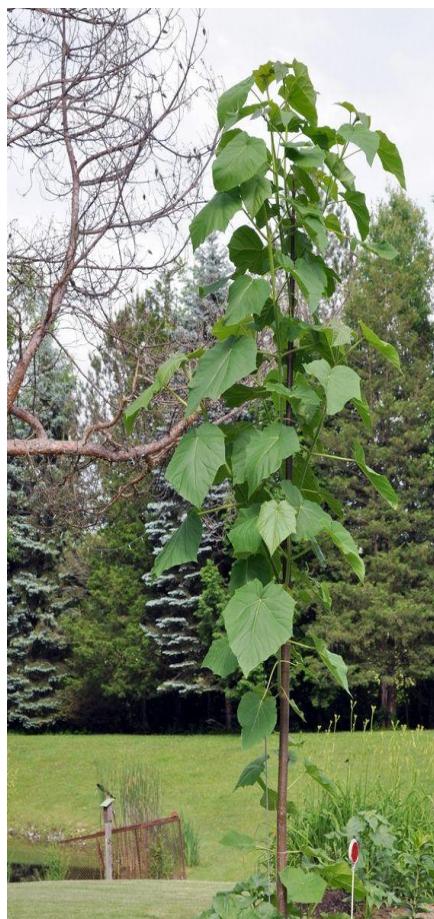
NE!!! Američki jasen (*Fraxinus americana*)

- Preporuka biologa je da se ne sadи jer je invazivna vrsta i ugrožava ekosustav.

- Svake godine izbaci tisuće cvjetova koje radu oprašuju pčele, skoro svaki cvijet postane sjemenka, a iz svake sjemenke može narasti veliko stablo...
- Stabla paulovnije oduzimaju svjetlost i hranjive tvari drugim biljkama te bi lako mogla istisnuti alohtone vrste biljaka i promijeniti cijeli ekosustav.

PAULOVNIJA:

- Predivan cvijet
- Brzo raste, otporna je
- Daje puno kisika
- Hrana za pčele
- Sirovina za silažu
- Drvo – ogrjev, industrija

**Sadnja paulovnije – da, ali samo sadnja hibrida na površinama predviđenim za nju.
- NE, nikako ne u prirodi.**

Vrstte sadnica

- sadnice golog korijena
- balirane sadnice
- kontejnerske sadnice

Sadnice golog korijena

- Sade se u jesen ili u rano proljeće u dobro pripremljena sadna mjesta (rupe).
- Prije sadnje se dobro namoče u vodi, podreže se oštećeno i predugo korijenje da se potakne rast korijenja.
- Najčešće kod listopadnih vrsta.
- Primanje sadnica je teže.
- Obavezno je navodnjavanje, osobito kod sadnje u proljeće.

Balirane sadnice

- Prodaju se s korjenovom balom u posebnom omotu (juta, plastika ili neki drugi materijal).
- Biorazgradivi omot se ne skida prije sadnje (juta).
- Lakše je primanje sadnica sa balom zemlje oko korijena jer je manji šok za biljku pri promjeni mjesta rasta.
- Sadi se u dubinu kako je biljka rasla u rasadniku.
- Obavezno navodnjavanje dok se biljka dobro ne ukorijeni.

Kontejnirane sadnice

- Sadnice koje se uzgajaju u kontejnerima različite su veličine, ovisno o bujnosti i starosti sadnice.
- Mogu se saditi tijekom cijele godine.
- Primanje je gotovo sto posto.
- Obavezno zalijevanje dok se biljka ne ukorijeni u novom prostoru.

Vrijeme sadnje

- **Listopadne** vrste golog korijena sade se od konca **listopada** do **sredine studenog**.
- **Zimzelene** vrste i četinjače sade se neposredno prije tjeranja izboja, **krajem travnja** ili nakon njihova tjeranja **krajem osmog mjeseca**.

Priprema sadnog mjesto

- Rupa mora biti veća, bar za trećinu, od volumena korijenove bale.

- Jama se kopa tako da gornji, rahliji sloj tla, odlažemo na jednu stranu,
- a donji, lošiji na drugu stranu.
- Ako je zemlja u posudi suha dobro ju je zaliti prije sadnje.

- Balirane ili kontejnjirane sadnice sade se par centimetara iznad razine tla jer će se zemlja vremenom slegnuti. Oko sadnice se doda rahla zemlja i u više navrata lagano ugazi držeći sadnicu .
- Kod sadnje sadnica golog korijena, na dnu jame napravimo humku od rahle zemlje, po kojoj rasporedimo korijen. Pazimo da korijenov vrat bude malo iznad razine tla jer će se zemlja vremenom slegnuti.

- Nakon što smo učvrstili sadnicu od rahle zemlje napravimo **zdjelicu za vodu** i dobro zalijemo. Voda je izuzetno važna u periodu dok se sadnica ne poveže s tlom u koje je zasađena.

Načini sidrenja stablašica

- Na položajima koji su izloženi vjetru sadnice se moraju usidriti da se spriječi micanje pri udarima vjetra.
- Vjetar otežava ukorijenjivanje i vezanje za tlo. Jači vjetar može netom posađenu biljku povaliti ili iščupati.

- Sidrenje se obično obavlja mjesec dana nakon sadnje, kada se zemlja slegne.
- Ako biljku odmah vežemo uz kolac, stavljamo ga sa sjeverne strane jer štiti od vjetra.

Malčiranje je zastiranje tla raznim materijalima da se spriječi rast korova i zadrži vlagu.

Posaditi biljku nije dovoljno!

Nakon sadnje biljka zahtijeva njegu, neke veću, neke manju:

- Navodnjavanje – bolje rijeđe većim količinama vode da biljka ne zadrži korijen u površinskom sloju.
- Prihrana – granuliranim ili tekućim gnojivima
- Zaštita od bolesti i štetnika - po potrebi
- Zaštita od korova - pljevljenje, malčiranje

Hvala na pažnji, sademo saditi!

Podučimo djecu
vlastitim primjerom
koliko je drveće važno!

